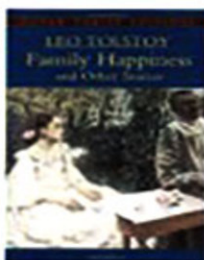
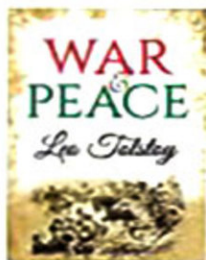
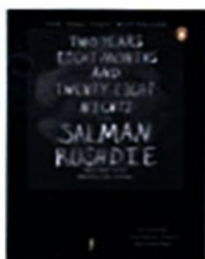
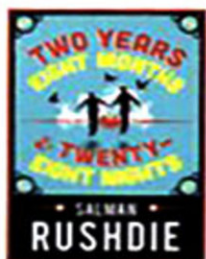
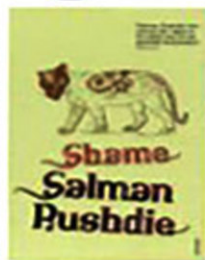
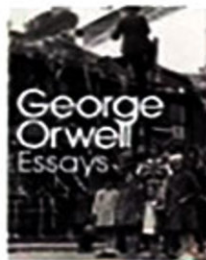

ထက်မြက်

Salman Rushdie Leo Tolstoy and George Orwell

ဆဲလ်မန်ရုစ်ရှီ
လီယိုတော်စတွိုင်း
ဂျော့အော်ဝဲလ်

စာရေးသူ၏ အမှာ

ဤစာအုပ် နာမည်ကို ‘ဆဲလ်မန်ရပ်ရှီဒီ၊ လီယိုတော်စတိုင်းနှင့် ဂျော့ အော်ဝဲလ်’ ဟု ပေးလိုက်ရသည် မှာ ထိုစာရေးဆရာကြီး ၃ဦး ရေးခဲ့သည့် စာများကို စုစည်းလိုက်ရသည့် အတွက် ဤနာမည်ကို ပေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ။ အစောပိုင်း ကျွန်တော် ပေးထားသော နာမည်မှာ ‘ဝတ္ထုအနုပညာ’ဟူ၍ ဖြစ်သည် ။ ထိုဆောင်းပါးမှာ ဆဲလ်မန်ရပ်ရှီဒီနှင့် အင်တာဗျူးထားသော စာကို Paris Review မဂ္ဂဇင်းတွင် ဖတ်လိုက်ရပြီး ဝတ္ထုနှင့် ပတ်သက်၍ သူ့အတွေ့အကြုံ၊ သူ့အမြင်များကို ရပ်ရှီဒီက ပြောထားသောကြောင့် ထိုအင်တာဗျူးကို ဘာသာပြန်ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ။ ရပ်ရှီဒီသည် နယူးယောက်တွင် နေထိုင်သော အိန္ဒိယစာရေးဆရာကြီးတစ်ယောက်ဖြစ်သလို အီရန်ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင် အရာတိုလာ ခိုမေနီအား ရဲရဲရင့်ရင့်၊ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဝေဖန်ရေးသားသူလည်း ဖြစ်လေသည်။ ။ သူ့အင်တာဗျူးတွင် သူက ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်၏ အယူအဆ၊ ဇာတ်ကောင်၊ ဇာတ်လမ်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်၊ ဖန်တီးမှု စသည် တို့ ကို ပြောဆိုထားသောကြောင့် ဝတ္ထုဆိုတာဘာလဲ ဆိုသည် ကို အလွယ်တကူ သိရှိပေလိမ့်မည်။ သူ၏ ရှင်းလင်းချက်မှာ မရှုပ်မထွေးဘဲ သူ့အတွေ့အကြုံနှင့် ယှဉ်၍ ရေးသားထားသောကြောင့် လူငယ်စာရေးဆရာများ ဖတ်သင့်ပေသည်။ ။ ထိုတစ်ပုဒ်နှင့် ဆိုလျှင် စာအုပ်မှာ ပါးနေပေသည်။ ။ ထို့ကြောင့် ဖတ်စရာလည်း ပါ။ အက်ဆေးအကြောင်းပါ သိရှိနိုင်ဖို့ ဆိုပြီး လီယိုတော်စ

တိုင်း၏ စစ်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး၊ အင်နာကရာနီနာ ဝတ္ထုကြီးများ ရေးသားထားပုံ၊ သူ့ဘဝအကြောင်း၊ နောက်ဆုံး သူ ကွယ်လွန်ခဲ့သည့် အခြေအနေများကိုလည်း ရေးသား ဖြစ်လေတော့သည်။ ။ ထိုသို့ ရေးသားရာတွင် စစ်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဝတ္ထုကြီးကို ဘာသာပြန်ရာ၌ မူနှစ်မူရှိပြီး ထိုနှစ်မူနှစ်မူပင် အင်္ဂလိပ်လို ပြန်ရေးရာ၌ မတူသည့် အကြောင်း ရေးဖြစ်သွား၏။ အလွန်ထင်ရှားသော ကမ္ဘာကျော် စာရေးဆရာကြီး လီယိုတော်စတိုင်း၏ ဘဝအကြောင်းကို ရေးဖြစ်သွားသလို မြန်မာနိုင်ငံတွင် နေထိုင်သွားပြီး ဗြိတိသျှ အစိုးရ၏ တာဝန်ကိုလည်း ယူခဲ့သော စာရေးဆရာဂျော့အော်ဝဲလ်၏ အက်ဆေးများကိုလည်း ယခုစာအုပ်၌ ထည့်သွင်းဖော်ပြပါသည်။ ။ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ကြိုးမိန့်ကျ အကျဉ်းသား ကြိုးပေးပုံအကြောင်း အလွန် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းအောင် ရေးသားသော အက်ဆေးသည် အက်ဆေးဆရာများ အလွန် အတုယူထိုက်သော အက်ဆေးတစ်ပုဒ်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ။

အထူးသဖြင့် ရေးလိုသည် မှာ ဆဲလ်မန်ရက်ရှိဒီ၏ ဝတ္ထုအနုပညာဆိုသည့် အတိုင်း ဝတ္ထုအကြောင်းကို ရေးလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ။ ယခုနှစ်ဆိုလျှင် မြန်မာဝတ္ထုတို အနှစ် ၁၀၀ ပြည့်ပြီဆိုပြီး စာရေးဆရာများက အခမ်းအနားများ ၊ စာပေဆွေးနွေးပွဲများ လုပ်ကြပေမည်။ မြန်မာဝတ္ထုတို အနှစ် ၁၀၀ ဆိုသောကြောင့် ကမ္ဘာ့ဝတ္ထုတိုနှင့် အလွန်ပင် ကွာခြားသွားသလားဟု ထင်ယောင်ထင်မှား ဖြစ်ကြပေမည်။ အမှန်မှာ မူ ကမ္ဘာ့ဝတ္ထု ဖြစ်ပေါ်လာမှုနှင့် မြန်မာ့ဝတ္ထု ဖြစ်ပေါ်လာမှုမှာ သိပ်ကွာခြားလှသည်တော့ မဟုတ်။ ကမ္ဘာ့ဝတ္ထု ဖြစ်ပေါ်မှုမှာ လည်း နှစ်ပေါင်း ၂၀၀ ခန့်သာ ရှိသောကြောင့် ၁၇ရာစု အလယ်ပိုင်းလောက် စတင်ခဲ့လေသည်။ ။ ထို့ကြောင့် သိပ်မကွာခြားလှပေ။ စင်စစ် စာပေအနုပညာလူသားများ တွင် စတင် ဖြစ်ထွန်းလာသည်။ ။ ကဗျာဖြင့် စတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ။ စာပေ

၏ အစပိုင်းတွင် ကဗျာများ သာ ရေးစပ်သည် ။ ဖြစ်ထွန်းသည် ။ ထိုစဉ် က အဖြစ်အပျက်များကိုလည်း ကဗျာရှည်ကြီးများ ဖြင့် ရေးဖွဲ့သည် က များ ပြီး ဝတ္ထုဆိုသည် မပေါ်ပေါက်ခဲ့သေးပေ။ နောက် စာပေ ပြောင်းလဲ ပေါ်ပေါက်လာမှုနှင့် အတူ ဝတ္ထုအနုပညာမှာ လည်း ဖြစ်ထွန်းလာခဲ့လေ သည် ။ ဝတ္ထုရေးဆရာများကို စာဖတ်ပရိသတ်က ပို၍ သိသည် ။ ပို၍ လည်း စိတ်ဝင်စားကြသည် ။ ဘယ်နိုင်ငံတွင် မဆို စာပေလောက၏ ဖြ စ်တည်မှုဟု ဆိုနိုင်လေသည် ။ ထို့ကြောင့် ကဗျာနှင့် စကားပြေ ပရိသတ် ပို၍ စိတ်ဝင်စားသည် မှာ စကားပြေဖြစ်သော ဝတ္ထုတိုသာ ပိုမို အလေး ထားကြောင်း တင်ပြလိုသဖြင့် ဤစာအုပ်ကို ရေးသားခြင်း ဖြစ်ပါသည် ။ ။ ထို့ကြောင့် သောမတ်ပီလိုဆိုသော စာရေးဆရာက ဝတ္ထုအကြောင်းကို ဤသို့ ကောက်ချက်ချထားပါသည် ။

"ကဗျာ၊ ဂီတ၊ ပန်းချီနှင့် ပန်းပုတို့ သည် လူ့ယဉ်ကျေးမှုတွင် အစော ဆုံးပေါ်ပေါက်ခဲ့သော အနုပညာ ပုံသဏ္ဌာန်များ ဖြစ်၏။ ထိုအနုပညာများ နှင့် ဝတ္ထုအနုပညာကို နှိုင်းယှဉ်လိုက်လျှင် ဝတ္ထု ပေါ် ပေါက်လာသည် မှာ မကြာသေးပါ။ အထက်ဖော်ပြပါ အနုပညာများ ထ က် အလွန်နောက်ကျပြီး ပေါ်ပေါက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည် ။ ဂျန်ဘန်ယန် Jo hn Bunyan ရေးသော ‘ဘုရားဖူးခရီး’ The Pilgrim’s Progress မှာ ပထ မဆုံး ပေါ်ထွက်လာခဲ့သော အင်္ဂလိပ်ဝတ္ထု ဖြစ်သည် ဟု သတ်မှတ်ထားခဲ့ ကြလေသည် ။ စကားပြေအရေးအသားသည် ကဗျာထက် နောက်ကျပြီး ပေါ်ပေါက်လာခြင်းလည်း ဖြစ်၏။ ဝတ္ထုသည် စကားပြေဖြစ်သည့် အလ ယ်ခေတ်က ဝတ္ထုနှင့် ပတ်သက်ပြီး အမြင်အမျိုးမျိုး၊ သဘောထား အမျိုး မျိုး ရှိကြသည် ။ ရူပကအလင်္ကာများ ဖြင့် ရေးဖွဲ့ထားသော ဝတ္ထုများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါသည် ။ ဒန်နီရယ်ဒီဖိုး Daniel Defoe ရေးခဲ့သော ဝတ္ထုများမှာ သတင်းဝတ္ထုကို အခြေခံပြီး ရေးသားသော ဝတ္ထုများ ဖြစ်သ

ည် ဟု ဆိုကြသလို ထိုဝတ္ထုများ နှင့် ပတ်သက်ပြီး မတူသော အမြင်များ ၊ ကွဲပြားသော ဝေဖန်ချက်များ ရှိခဲ့ပါသည်။ ၁၈ရာစု အလယ်ပိုင်းရောက်သောအခါ ဝတ္ထု၏ ရေစီးကြောင်းမှာ ပို၍ ပီပြင်လာပါသည်။ မြစ်တစ်စင်းမှ မြစ်ရေစီးဆင်းသလို ဝတ္ထုများကိုလည်း အဆက်မပြတ် ရေးသားလာကြသည်။ ထိုကာလတွင် ဝတ္ထုရေစီးကြောင်းမှာ အဓိက စာပေသစ် ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့် တွင် ကျယ်လာသည်။ အင်္ဂလိပ်ဝတ္ထုတွင် ဖီးလ်ဒင်းနှင့် ရစ်ချတ်ဆင် (Fielding and Richardson) တို့ ၏ ဝတ္ထုများ သည် လူအများ နားလည်သဘောပေါက်နိုင်သည့် စကားပြေ အရေးအသားများ ဖြစ်၏။ ယနေ့အထိလည်း နားလည်လက်ခံနေဆဲဖြစ်သည်။ ယခုအချိန်ထိဆိုလျှင် ဝတ္ထု၏ သက်တမ်းမှာ နှစ်ပေါင်း ၂၀၀ခန့်သာ ရှိပါသေးသည်။ သို့သော် စကားပြေဖြစ်သော ဝတ္ထုသည် စာပေပုံသဏ္ဌာန်တွင် ယနေ့ကာလ၌ အတွင် ကျယ်ဆုံး ဖြစ် လာလေသည်။

ဝတ္ထုကို လူသိများ လာသည် မှာ ကဗျာ သို့မဟုတ် ပြဇာတ်နှင့် ဆက်နွှယ်၍ လည်း လူသိများ လာသည့် အကြောင်း အချက်တစ်ချက် ဖြစ်သည်။ စကားပြေဖြစ်သော ဝတ္ထုကို ဖတ်ရသည် မှာ လွယ်ကူချောမွေ့သောကြောင့် ပိုပြီး နှစ်ခြိုက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ယခင်က ပြဇာတ်ကြည့်ခြင်းနှင့် ကဗျာဖတ်ခြင်းကို စိတ်ဝင်စားကြသော်လည်း ဝတ္ထုပေါ်လာသောအခါ ပိုပြီး သက်သာလွယ်ကူ၍ ပိုပြီး အာရုံစိုက်လာကြသည်။ ကဗျာတွင် ရေးဖွဲ့မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး နည်းပညာရှိ၏။ ထို့ပြင် ကဗျာ၊ ဗဟုသုတနှင့် ရေးဖွဲ့ပုံကိုလည်း နားလည်ရမည်ဖြစ်သည်။ သံစဉ်၊ စိတ်ကူးယဉ်မှု စသည့် အချက်များမှာ ကဗျာထဲတွင် ရှိသည့် ကဗျာ၏ အဖွဲ့အနွဲ့တွင် ဝေါဟာရကို သဘောပေါက် နားလည်ဖို့ နှင့် ထိုးထွင်းမြင်နိုင်သော အသိဉာဏ်လည်း ရှိဖို့ လိုပေသည်။ ပြဇာတ်မှာ ဇာတ်စင်ပေါ်တွင် ကပြရန် ရည်ရွယ်လေသည်။ ပြဇာတ်တွင် ကြည်နူးစရာပါ၏။ ပြဇာတ်တွင်

နည်းပညာပိုင်းလည်း လိုအပ်သည် ။ ဇာတ်စင်ပေါ်တွင် ကပြရမည့် ဇာတ်ဆောင်များ ၏ အရည်အချင်းလည်း လိုအပ်ပါသည် ။

ဝတ္ထုကို လူကြိုက်များ သည့် အချက်တွင် အလွန်အရေးကြီးသော အကြောင်း ရှိပါသည် ။ ထိုအကြောင်းမှာ ဝတ္ထုသည် ဇာတ်လမ်းကို ပြောပြခြင်းပင်ဖြစ်သည် ။ ဇာတ်လမ်းအစ၊ အလယ်၊ အဆုံးကို ဝတ္ထု၌ အစီအစဉ်လိုက် ဖော်ပြသွားလေသည် ။ ဝတ္ထုသည် ဇာတ်လမ်းဆင်ထားသော စကားပြော ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အမှန်ဖြစ်ပေါ်နေသော ဇာတ်လမ်းကို ပြန်ဖော်ပြခြင်းမှာ ဝတ္ထုဖြစ်ပါသည် ။ ထိုသို့ အဖြစ်မှန်တစ်ခုကို တင်ပြရာတွင် နာမည်များ၊ နေ့စွဲများ နှင့် အဖြစ်အပျက်များကို လွှဲပြောင်း၍ ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်၏။ ဝတ္ထုထဲမှ ဇာတ်ကောင်များမှာ အမှန်တကယ် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသူများ အကြောင်းကို စာရေးဆရာက သူ၏ စိတ်ကူးဖြင့် တင်ပြခြင်းဖြစ်သည် ။ စာပေဝေဖန်ရေးဆရာ တစ်ယောက်က ရေးသားထားသည် မှာ ‘အင်နာကရီနာ ဝတ္ထုကို အနုပညာလက်ရာ တစ်ခုပဲလို့ မယူဆနဲ့ ။ လူ့ဘဝ ဖြစ်စဉ်ကြီးနဲ့ ဘဝတစ်ခုဖြစ်တယ်လို့ နားလည်ရမယ်။ စာရေးဆရာဟာ တကယ် ဖြစ်ပျက်နေတာတွေကို သူမြင်တဲ့ အတိုင်း ရေးချတာပဲ။ သူ့ရဲ့ ဝတ္ထုမှာ အနုပညာပိုင်းက အားနည်းသွားတာလည်း ပါချင်ပါတယ်။ တကယ့် အဖြစ်အပျက်ကို အခြေခံပြီး ရေးသားတာလည်း ဖြစ်မယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့ သဘောပေါက်ရလိမ့်မည်’ ဟု ရေးသားထားခဲ့ပါသည် ။

ဝတ္ထုရေးဆရာများ သည် ဘဝကို သရုပ်ဖော်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဘဝ၏ အဖြစ်အပျက်ကို စိတ်ကူးဖြင့် ရေးသားခြင်းလည်း ဖြစ်သည် ။ စာရေးဆရာ၏ အတွေ့အကြုံ၊ စာရေးဆရာ၏ မျက်မြင်များကို စိတ်ကူးပြီး ဖွဲ့နွဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်သည် ။ သူဝတ္ထုထဲမှ ဇာတ်လမ်းများ သည် တကယ့်အဖြစ်အပျက်ကို အခြေခံထားသည် ။ သူကြုံခဲ့ရသော ဘဝများကို အခြေပြု၍

ဝတ္ထုအဖြစ် ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။ ။ ဝတ္ထုသည် စာဖတ်သူကို သွယ်ဝိုက်၍ စာရေးဆရာ၏ အတွေ့အကြုံအား သိစေသည်။ ။ စာဖတ်သူအား စာရေးဆရာ သိရှိထားသော အကြောင်းအရာကို ပြန်လည်ခံစားစေသည်။ ။ အမှန်တကယ် ကြုံတွေ့ခဲ့သော အဖြစ်အပျက်နှင့် စိတ်ကူးထားသော ဇာတ်လမ်းတို့ ကိုလည်း စာဖတ်သူအား လွှမ်းမိုးစေလေသည်။ ။ ဝတ္ထုက သာမန်ကိစ္စလေးများကို အလေးထား ဖော်ပြသည် ထက် စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသော အဖြစ်အပျက်များကို ရိုးရိုးရှင်းရှင်း ဖွဲ့နွဲ့တင်ပြခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ။’

ဟု ရေးသားထားလေသည်။ ။ ယခု စာအုပ်၏ ပင်မအကြောင်းအရာမှ ဝတ္ထုအကြောင်း ဖြစ်သည်။ ။ ဆဲလ်မန်ရက်ရှိဒီက သူဝတ္ထုများ ဖြစ်ပေါ်လာပုံနှင့် သူဝတ္ထုရေးသည့် သူ၏ အားထုတ်မှုကို ရိုးရိုးပင် ပြောပြပါသည်။ ။ သူပို၍ နာမည်ကြီးသွားသည် မှာ အီရန်ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် အရာတိုလာ ခိုမေနီကို ရည်ညွှန်းသော Satanic Verse စာအုပ်ကို ရေးသားသဖြင့် ခိုမေနီက သူ့အား သေဒဏ်ပေးလိုက်သဖြင့် ပို၍ ကျော်ကြား၊ ပို၍ နာမည်ကြီးသွားခဲ့ရလေသည်။ ။ ဝတ္ထု ဘယ်လိုတွေးသလဲ၊ ဘယ်လိုရေးသလဲ ဆိုသည် ကို ရပ်ရှပ်ဒီက ဤကဲ့သို့ ပြောပြထားလေသည်။ ။

‘သန်းခေါင်ယံ၏ ကလေးငယ်များ’ ကို ကျွန်တော် ရေးတဲ့ အခါ ကျွန်တော့်အတွေးကို စရေးပါတယ်။ ဖတ်ကောင်းအောင် ပုံပြောသလို ရေးတာနဲ့ ရသစာပေ ရေးတာဟာ မတူဘူးဆိုတာ ကျွန်တော် သိပါတယ်။ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို လွယ်လွယ်လေးဖြစ်အောင် မရေးရပါဘူး။ နောက်ပြီး ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို အရွယ်ပမာဏ ဘယ်လောက်ရှိရမယ်လို့ ပုံချပြီး ရေးဖို့ လည်း မလိုဘူး။ အထူအထဲ အရွယ်အစား ရှိချင်သလောက် ရှိပါလိမ့်မည်။ ကိုယ်ရေးမယ့် အကြောင်းကိုသာ ခေါင်းရှင်းရှင်းနဲ့ ရေးချဖို့ လိုမယ်။ ကိုယ်ပြောချင်တာကို အများ ဆုံးရေးချဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်။

ကျွန်တော်ရေးတဲ့ ဝတ္ထုတွေမှာ ဆိုရင် ဘယ်အကြောင်းမဆို ရေးပြတယ်။ နေရာအမျိုးမျိုးလည်း ကျွန်တော့်ဝတ္ထုမှာ ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကြီးပြင်းလာတဲ့ ဘုံဘေအကြောင်းလည်း ကျွန်တော်သိသလောက် ချရေးပါတယ်။ ဘုံဘေမှာ ကျွန်တော် ကြီးပြင်းခဲ့ရတဲ့ အကြောင်း၊ ဒီမြို့ရဲ့ အကောင်းအဆိုး၊ ကျွန်တော့်ဝတ္ထုတွေမှာ အရှေ့နဲ့ အနောက်ကို သမပြီးရေးတယ်။ ကျွန်တော့်ဘဝမှာ ကြုံတွေ့ခဲ့ရတာတွေဟာ ဝတ္ထုတွေ ဖြစ်လာပါတယ်။ ကျွန်တော် ရောက်ခဲ့တဲ့ တိုင်းပြည်တွေ၊ ဒေသတွေအကြောင်းကို ထည့်ရေးတဲ့ အခါတချို့က သဟဇာတ ဖြစ်တယ်။ တချို့ကတော့ ပဋိပက္ခဖြစ်တယ်။ တချို့ဝတ္ထုတွေကျတော့ နှစ်မျိုးစလုံးဖြစ်တယ်။ အများအားဖြင့်တော့ အဲဒီနှစ်မျိုးစလုံး ပါတာများ ပါတယ်။ ဒီဝတ္ထုတွေရဲ့ အခက်အခဲကတော့ နေရာ အများကြီးကို ရေးချပြီး အဆုံးသတ်မယ်လုပ်တော့ ဘယ်နေရာကို အဆုံးသတ်ရမှန်း မသိဘဲ ဖြစ်နေတာပါ။ စာရေးဆရာတစ်ယောက်ဟာ တစ်နေရာထဲကို ရေးမယ်ဆိုရင် အဲဒီတစ်နေရာတည်းကို ချရေးဖို့ စဉ်းစားရတာက ပြဿနာတစ်ခုပါပဲ။ စာရေးဆရာတွေမှာ ရင်ဆိုင်ရမည့် ပြဿနာတစ်ခုပါပဲ။ စာရေးဆရာတွေမှာ ရင်ဆိုင်ရမယ့် ပြဿနာတွေလည်း အများကြီး ရှိတယ်။ အဲဒါမျိုးကို Faulkner ဖော့ခ်နာတို့ ၊ Welty ဝယ်လ်တီတို့ လည်း ကြုံရတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ သူတို့က ရေးကျင့်ရသွားတဲ့ အခါမှာ ကျော်လွှားနိုင်တယ်။ သူတို့ သိတဲ့ မြေတစ်နေရာစာကို အသေအချာ ရေးပြနိုင်တယ်။ သူတို့ ရဲ့ ဘဝတွေကို မမောမပန်း တူးဖော်ပြနိုင်တယ်။ ကျွန်တော် ဒီလိုမျိုးကို သဘောကျပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် မလုပ်နိုင်ပါဘူး။

မေး ခင်ဗျားအနေနဲ့ ဘယ်လို စဉ်းစားပြီးရေးပါသလဲ။

ဖြေ ကျွန်တော့်ဘဝက ပေးတဲ့ အကြောင်းကို ကျွန်တော်ရေးတယ်။ တိုက်ခိုက်မှုတွေ ဖြစ်နေတဲ့ ကမ္ဘာတွေအကြောင်း ရေးတယ်။ လူတိုင်းရဲ့

ဇာတ်လမ်းကို လူတစ်ယောက်ရဲ့ ဇာတ်လမ်းအဖြစ် ဘယ်လို ဖန်တီးမလဲ ။ အားလုံးအကြောင်းကို တစ်ယောက်တည်း ရေးလို့ မရဘူး။ စာဖတ်သူ တစ်ယောက်ရဲ့ ခံစားမှုကို ယူပြီး ရေးလို့ မရနိုင်ပါဘူး။ သူတို့ မှာ သူတို့ ရဲ့ အတွေ့အကြုံနဲ့ နေရတာ မဟုတ်လား။ နောက်ဆုံး ဝတ္ထုသုံးပုဒ်ဟာ မေးခွန်းတွေကို အဖြေတွေ ထုတ်နိုင်ဖို့ ကြိုးစားရှာဖွေထားတယ်။ ဒီဝတ္ထုတွေကတော့ ‘သူမ၏ ခြေဖဝါးအောက်မှာ မြေကြီး’ The Ground Beneath Her Feet ‘ဒေါသ’ Fury နဲ့ နောက်ဆုံးတစ်ရပ်ကတော့ ‘လူရွှင်တော် ရှာလီမာ’ Shalimar the Clown တို့ ဖြစ်တယ်။ နောက်ဆုံးစာအုပ်ရဲ့ ဇာတ်လမ်းကတော့ လော့စ်အိန်ဂျလိစ်မှ စပြီး အဲဒီမှာ ပဲ ဇာတ်သိမ်းထားတယ်။ အလယ်စာအုပ် ‘ဒေါသ’ ကတော့ ကတ်ရှ်မီးယားကို အခြေခံပြီး ရေးတာပါ။ အချို့ဝတ္ထုကျတော့ နာဇီသိမ်းထားတဲ့ စထရပ်စ်ဘောက်ကို အခြေခံရေးတယ်။ အချို့ကတော့ ၁၉၆၀ခုနှစ်တွေက အင်္ဂလန်ကို အခြေခံရေးပါတယ်။ ရှာလီမာဝတ္ထုဆိုရင် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်က ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး သူရဲကောင်းတစ်ယောက်ကို အဓိကဇာတ်ကောင်အဖြစ် မက်စ်အော့ဖူးလ် အကြောင်းပါ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးတိုက်ပွဲမှာ စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံသူကို ကျွန်တော်တို့ က သူရဲကောင်းအဖြစ် သတ်မှတ်ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီတုန်းက သိမ်းပိုက်အုပ်ချုပ်ထားတဲ့ ဖက်ဆစ်တွေကတော့ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကို သူပုန်ထတယ်လို့ သတ်မှတ်မှာ ပဲ။ ဒါပေမဲ့ အခု ကျွန်တော်တို့ ခေတ်မှာ အုပ်ချုပ်တဲ့ အစိုးရကို အကြမ်းဖက်ဆန့်ကျင်သူတွေကိုတော့ သူရဲကောင်းလို့ ကျွန်တော် မခေါ်နိုင်ဘူး။ သူတို့ ကို အကြမ်းဖက်သမားလို့ ပဲ ခေါ်မှာ ပဲ။ စိတ်ခံစားမှုနဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချတာတွေကို ကျွန်တော် မလိုလားဘူး။ ကျွန်တော် ပြောချင်တာက ဘာဖြစ်နေသလဲဆိုတာ သိဖို့ လိုတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရေးမယ့် ဝတ္ထုထဲမှာ ဘာဖြစ်နေသလဲ၊ ဘာလုပ် နေသလဲဆိုတဲ့ အချက်တွေ ပါရမယ်။ အဲဒီအပေါ်မှာ

ဘယ်လိုနေကြမလဲဆိုတာ သုံးသပ်ရမယ်။ ဝတ္ထုရေးဆရာ ပြောတာကို ကျွန်တော်တို့ မစဉ်းစားရဘူး။ ဖြစ်ပျက်နေတာကိုပဲ ကျွန်တော်တို့ စဉ်းစားရလိမ့်မယ်’

ယခုကဲ့သို့ စာပေဆောင်းပါးများကို တစ်စုတစည်းတည်းအဖြစ် သီဟရတနာစာပေ ထုတ်ဝေရေးမှ ဆရာကိုသိမ်းစိုးက ထုတ်ဝေလိုက်သဖြင့် သူ၏ စေတနာကို ကျေးဇူးတင်သည့် အကြောင်း လေးစားစွာ မှတ်တမ်းတင်လိုက်ရပါသည် ။

ဆဲလ်မန်ရပ်ရှ်ဒီ ဘဝနှင့် စာပေ

ယခင်နှစ်က Paris Review ဆိုသော စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ဖတ်ခဲ့ရပါသည်။ ။ London Review of Books နှင့် The Newyork Review တို့ ကဲ့သို့ စာပေဆိုင်ရာ မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင် ဖြစ်ပါသည်။ ။ ထို Paris Review စာအုပ်ထဲတွင် ဆဲလ်မန်ရပ်ရှ်ဒီ Salman Rushdie နှင့် ဂျက်လီဗင်း Jack Livings တို့ ၏ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းကို ဖတ်ရပါသည်။ ။ "ဝတ္ထုအနုပညာနံပါတ် ၁၈၆" The Art of Fietion No.186 ဟု ခေါင်းစဉ်ပေးထားပါသည်။ ။

ကမ္ဘာကျော် အိန္ဒိယစာရေးဆရာများ တွင် ရာဘင်ဒြာနတ်တဂိုးမှ စပြီး နိုင်ပေါလ် နာရာယန်း စသည် တို့ ထင်ရှားခဲ့သလို ယခု ဆဲလ်မန်ရပ်ရှ်ဒီမှာ လည်း ယခုရာစုနှစ်၌ အထင်ရှားဆုံး အိန္ဒိယဖွား စာရေးဆရာဖြစ်သည်။ ။ သူရေးခဲ့သော The Satamic verses စာအုပ်ကြောင့် အီရန်နိုင်ငံ ရှီးယား မူစလင်တို့ ၏ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် အာယာတိုလာခိုမေနီက ရပ်ရှ်ဒီကို သေဒဏ်ပေးခဲ့ဖူးသည်။ ။ သူသည် ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ အမြင်ဆုံးစာပေဆုဖြစ်သော Booker Price ဘွတ်ကာစာပေဆုကို ရရှိခဲ့သည်။ ။ အိန္ဒိယနိုင်ငံသားများ ဖြစ်သည့် ရပ်ရှ်ဒီနှင့် အမျိုးသမီးစာရေးဆရာ အရွန်ဒါတီရွှိုင်း (သူမလည်း ဘွတ်ကာစာပေဆု ရရှိခဲ့သည်။) တို့ ၏ အင်္ဂလိပ်စာ အရေးအသားများမှာ ယနေ့ခေတ်သစ် အင်္ဂလိပ်စာ အရေးအသားသစ်များ ဖြစ်လာသည် ဟု အင်္ဂလိပ်စာပေ ဝေဖန်ရေးဆရာများက အကဲဖြတ်သည် အထိ စာရေးကောင်းပြီး

ကျော်ကြားသူဖြစ်သည်။ ။ ရပ်ရှီဒီသည် ဝတ္ထုကို အဓိကထား ရေးသော ဝတ္ထုရေးဆရာဖြစ်၍ သူ၏ "ဝတ္ထုအနုပညာ" အင်တာဗျူးမှာ အလွန် စိတ်ဝင်စားဖို့ ကောင်းသည်။ ။ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်၏ အယူအဆ၊ ဇာတ်ကောင် ဇာတ်လမ်း၊ ဒေသပတ်ဝန်းကျင်တို့ ကို ဖန်တီးရပုံအကြောင်း ရှင်းလင်းဖြေကြားထားလေသည်။ ။
